

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruge, z o. j. * List izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ulica 2. — Telefon št. 196

Leto XI.

Celje, 20. septembra 1940

Štev. 19

Izgledi so

Že zadnjič smo razpravljali o tem, kako težka je negotovost, v kateri se letos nahajamo, kako bomo namreč vnovčili hmelj. Saj smo končno res imeli podobne skrbi vsako leto, vendar nas je skrbelo navadno le to, po čem bomo prodali, letos pa nas upravičeno skrbi, če bomo prodali sploh.

Naš hmelj je izključno izvozno blago. Doma ga porabimo le malo, vse ostalo pa moramo izvoziti. No in v sedanjih težkih časih, ko divja okoli nas strašna svetovna vojna, ki jo vedno bolj občutimo tudi mi, so z izvozom od dne do dne večje težave. Na izvoz v evropske države skoraj ne moremo računati; nekaj tisoč stotov bomo morda prodali, pa bo kriča poraba naše domače pivovarske industrije in naših evropskih kupcev. Vse ostalo pa moramo spraviti preko morja, moramo, če hočemo naš pridelek sploh vnovčiti. Zato pa ni čudno, če hmeljarji vedno znova sprašujejo, kakšni so tozadevno izgledi, saj hmelj je naše življenje, hmelj je za nas vse.

Preobširno bi bilo razpravljati tu o vseh različnih težavah, ki se stavljajo na pot izvozu našega hmelja preko morja. Vsak dan je nov položaj in komaj je srečno odstranjena ena ovira, že se pojavi druga, komaj se za silo ugladi ena pot, že jo novi zapletljaji zopet onemogočijo. Toda mednarodna izvozna trgovina, kakor je težka, pa je tudi izredno vztrajna in iznajdljiva. In eno brez dvoma drži: mi bi na vsak način radi spravili naš hmelj tja preko, ameriški uvozniki pa bi ga prav tako na vsak način radi dobili tja. Upravičeno je torej upanje, da se nam bo končno le posrečilo z združenimi močmi odstraniti vse ovire ter premagati vse težave in tako skoraj najti pot, način in možnost za izvoz našega hmelja preko morja. Izgledi so sicer enkrat taki, pa zopet drugačni, nestalni, kakor je danes vse. Zato pa gotovosti glede izvoza in vnovčenja našega letošnjega hmelja sicer res

nimamo nobene, toda upanje pa, in to upravičeno upanje. Glavno je, da bo šel, pa četudi nekoliko pozneje kakor navadno, pozneje kakor lani, samo da gre. Dotlej pa moramo potrpeti, kakor smo vedno, dokler nismo mogli prodati. Splošno se računa, da bo čez nekaj tednov položaj že bolj ustaljen in bo potem tudi z izvozom našega hmelja brez dvoma mnogo lažje.

Pravilnik za izvrševanje uredbe o hmelju

V »Službenih novinah« z dne 3. sept. 1940, št. 201-LXVIII, je bil objavljen Pravilnik za izvrševanje uredbe o hmelju, ki je s tem dnem stopil v veljavo in z njim vred istočasno tudi Uredba o hmelju sama ter Pravilnik o hmeljarskih združenjih. Pravilnik se glasi:

Na podlagi člena 12. uredbe o hmelju številka 24.658/V z dne 27. marca 1940 predpisujem sporazumno z ministrom za trgovino in industrijo

pravilnik*

za izvrševanje uredbe o hmelju z dne 27. marca 1940.**

I. Banovinske hmeljske komisije.

Člen 1.

(¹) V vsakem hmeljskem okolišu (člen 3. uredbe) se ustanovi banovinska hmeljska komisija (člen 7. uredbe).

(²) Sedež banovinske komisije določi ban po zaslišanju hmeljarskega združenja in pristojne trgovinske zbornice

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 3. sept. 1940, št. 201/LXVIII/580.

** »Službeni list« št. 183/36 iz I. 1940.

Člen 2.

(¹) Banovinska hmeljska komisija je sestavljena iz predstavnikov hmeljarjev, predstavnikov trgovcev s hmeljem in enega predstavnika kraljevske banske uprave, ki mora biti agronom ali referent za hmeljarstvo.

(²) Število predstavnikov hmeljarjev in trgovcev s hmeljem določi ban v razmerju 3 : 1. Teh članov banovinske hmeljske komisije sme biti največ 12.

(³) Vsi člani komisije se postavljajo z banovim odlokom za dobo štirih let, in to predstavniki hmeljarjev na predlog hmeljarskega združenja, predstavniki trgovcev s hmeljem pa na predlog združenja hmeljskih trgovcev, če ga ni, pa pristojne trgovinske zbornice.

(⁴) Služba članov banovinske hmeljske komisije je častna. Člani imajo samo pravico do povračila stroškov in zamude časa po poslovníku banovinske hmeljske komisije.

(⁵) Ban postavi po zaslišanju banovinske hmeljske komisije lahko za posvetovalne organe predstavnike trgovskega in kmetijskega oddelka kraljevske banske uprave ter izkušene trgovce in pridelovalce hmelja iz svojega območja.

Člen 3.

(¹) Sejo za konstituiranje banovinske hmeljske komisije skliče banska uprava. Tej seji predseduje predstavnik banske uprave.

(²) Člani banovinske hmeljske komisije si izberejo izmed sebe predsednika, njegovega namestnika in tajnika. Predsednik sklicuje seje po potrebi, komisija pa sklepa v sejah z večino glasov. Če so glasovi razpolovljeni, velja za sprejetega tisti predlog, za katerega je glasoval predsednik.

(³) Hmeljska komisija mora v 30 dneh po svojem konstituiranju predložiti banu svoj poslovnik v odobritev.

Člen 4.

(¹) Naloga banovinske hmeljske komisije je, da proučuje vse probleme, podaja svoje predloge in oddaja svoje mnenje o vprašanih pridelovanju in trgovini s hmeljem, vodi statistiko o površinah, zasajenih s hmeljem, o številu sadik in o pridelku hmelja, nadzira zasajene površine, vodi in nadzira oznamovanje hmelja, vodi razvid o trgovini in statistiko o prodanih množinah hmelja in nadzira vnovčevanje hmelja.

(²) V delokrog banovinske hmeljske komisije spada zlasti, da:

1. skrbi za pravilno uporabljanje in izvrševanje predpisov uredbe o hmelju in tega pravilnika;

2. vrši splošno nadzorstvo nad poslovanjem svojih organov za kontrolo in oznamovanje hmelja in odloča o priložbah zoper poslovanje teh organov (člen 6.);

3. predlaga banu osebe in njih namestnike, ki naj bi se postavili za oznamovanje hmelja;

4. imenuje svoje poverjenike in njihove namestnike v občinah;

5. predlaga banu vse ukrepe, potrebne za kontrolo in oznamovanje hmelja, in skrbi za njih izvršitev.

Člen 5.

(¹) Dovoljenja za povečanje površin, zasajenih s hmeljem, in naredbe za zmanjšanje površin na podlagi odločbe ministrstva za kmetijstvo, kakor tudi dovoljenja za obnovo hmeljišč, t. j. dovoljenja, da se poruje stari in zasadi nov hmelj na istem ali na drugem zemljišču enake površine, izdaja banovinska hmeljska komisija na predlog pristojnega hmeljarskega združenja.

(²) Način postopka in načela, katera je treba pri izdajanju dovolitev uvaževati, predpiše ban.

(³) Za ponovno obnovo hmeljišča je potrebna predhodna dovolitev.

Člen 6.

(¹) Kontrolo in oznamovanje hmelja vršijo ob nadzorstvu banovinske hmeljske komisije organi za kontrolo in oznamovanje hmelja. Te organe imenuje ban (člen 4.) za dobo dveh let.

(²) Dolžnost teh organov je opravljati posle, ki jim jih določa ta pravilnik.

(³) Zoper delo teh organov, ki nasprotuje uredbi o hmelju in temu pravilniku, se prizadeta stranka lahko pritoži na banovinsko hmeljsko komisijo. Pritožba se predloži banovinski hmeljski komisiji, ki mora odločiti o njej v petih dneh po prejemu.

Člen 7.

(¹) Banovinska hmeljska komisija mora voditi na svojem ozemlju natančen popis površine hmeljišč oziroma število njih rastlin (sadič).

(²) Vsak lastnik hmeljišča mora vsako leto do konca maja prijaviti po občini, v kateri je njegovo hmeljišče, banovinski hmeljski komisiji vsako povečanje ali zmanjšanje površine oziroma števila rastlin (sadič).

(³) Natančnejše predpise za te prijave izda ban. Te prijave morajo navajati površino hmeljišč s številom sadič.

(⁴) Nadzorstvo nad površino hmeljišč in nad številom zasajenih rastlin (sadič) vodi banovinska komisija po svojih organih.

Člen 8.

(¹) Vsak hmeljar mora na dovozni strani svojega hmeljišča postaviti desko z vidnim napisom imena lastnika, površine in števila sadik. Če zasadi novo hmeljišče, mora na isti način označiti lastnika, površino in število sadik.

(²) Vse te deske morajo biti enake velikosti, kakor jih predpiše ban na predlog banovinske hmeljske komisije.

(³) Če hmeljar ne postavi te deske v določenem roku, jo postavi ob njegovih stroških na predlog banovinske hmeljske komisije obče upravno oblastvo prve stopnje. (Konec prihodnjč.)

Vprašanja in odgovori

F. J. v P.: Hmelj sem dobro posušil, ga nasul v visoke kupe ter pokrili z vrečevino, ker ga nimam kam pobasati. Bil je lepo zelen, sedaj pa nekam rumeni in postaja vlažen. Kaj je vzrok temu pojavu in kaj naj storim s hmeljem, da se ne pokvari?

Odgovor: Hmelj gotovo ni dovolj suh, pa izhlapeva sedaj še v vretencih preostalo vlago ter postaja tako vlažen in zaradi tega izgublja barvo. Najbolje ga boste ohranili, če zopet zakurite sušilnico in ga še dosušite, kolikor je potrebno, potem se bo pa že držal.

A. R. v D.: Hmelj sem dobro posušil in ga za vsak primer še pustil razgrnjenega na široko, da se ne bi kvaril. Sedaj pa je pričel nekam bledeti in izgubljati svojo zeleno barvo. Kaj naj storim z njim, da ne bo izgubil barve?

Odgovor: Če je hmelj res pošteno suh, ga nasažite v visoke kupe in vsaj pokrijte z vrečevino, če ga ne morete pobasati. Na ta način bo vsekakor bolje držal barvo kakor pa razgrnjen na široko.

F. B. v V.: Z obiralci sem se pogodil, da bodo obirali po 1,50 din od mernika in so na to ceno pristali. Pri obračunu pa sem jim še nekaj primaknil, tako da so dobili po 1,75 din od mernika. Sedaj pa niso zadovoljni in zahtevajo, da jim plačam 2 din, češ da so tudi drugje plačevali tako. Ali so res plačevali vsi po 2 din in moram plačati tako tudi jaz, čeprav sem se prej drugače pogodil?

Odgovor: Hmeljarji so plačevali obiralcem letos različno, kakor jih je pač kdo mogel dobiti. Prav gotovo pa niste dolžni plačati obiralcem več kakor toliko, za kolikor ste se pogodili z njimi. Merodajno namreč ni, kako so plačevali drugi, temveč izključno samo to, kako ste se vi dogovorili z njimi. Iz lastnega nagiba jim lahko nekaj izboljšate, če so to zaslužili, vendar tega zahtevati niso upravičeni.

Objave

Po vreče naj pridejo vsi, ki so dobavili svoj hmelj Hmeljarski zadrugi v lastnih vrečah, čimprej, najpozneje pa do 25. tekočega meseca, ker se pozneje vreče ne bodo več izdajale.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Obiranje je splošno končano in je zaradi ugodnega vremena še tudi zadnje obrano blago dobre kakovosti. — Kupčija se še ni razmahnila. Slej ko prej se kupuje le nekaj malega za domačo pivovarsko industrijo in izvoz v sosednje evropske države ter plačuje po 35—42 din za kg. Prekomorski trgovini pa so napoti še nekatere ovire, ki jih bo treba odstraniti, da bo mogoče pričeti z izvozom in bo kupčija prišla v pravi tek.

Vojvodina: Obiranje bo v kratkem končano, četudi se je zaradi neenakomernega dozorevanja hmelja močno zavleklo. Nabralo pa se je zelo pičlo in bo pridelek za celih 30—35 % manjši kakor lani ter znašal le dobrih 6000 stotov. Tudi kakovost pridelka je letos znatno slabša kakor lani in se je le v nekaterih redkih, bolje oskrbovanih nasadih nabralo tudi nekaj boljšega blaga. Kupuje se le nekaj malega za domačo pivovarsko industrijo in plačuje 30—40 din za kg, vendar pa te cene ne bodo mogle vplivati na gibanje cen za izvoz, ki bo pričel, kakor hitro bodo odstanjene tudi še zadnje tozadevne ovire.

Nemčija: Obiranje v vseh okoliših dobro napreduje in bo v tekočem tednu v glavnem končano. Nabere se večinoma povsod prav obilo, le v sudetskih okoliših precej manj, kakovost pa večinoma ni najboljša, čeprav bo pri razsežnih nasadih in obilni letini tudi prvovrstnega blaga dovolj na razpolago. Točnejših podatkov glede množine letošnjega pridelka zaenkrat še ni. — Nakupovanje iz prve roke je že v teku ter se plačuje po 3,20 do 3,60 RM in le izjemoma za najboljše blago tudi do 4 RM, to je po našem klirinškem tečaju 48—54 odnosno tudi do 60 din za kg; pri nakupovanju pa vedno intervenira tudi Nemška hmeljska prometna družba. Na tržišču pa je pri kupčiji iz druge roke tendenca še zelo mirna in je bilo doslej le nekaj manjših zaključkov po 4,20—4,30 RM, to je 63—65 din za kg. Za izvoz zaenkrat še ni prišlo do nobenih zaključkov in tudi še ni zanimanja ter povpraševanja.

Češkomoravska: Obiranje je bilo že v preteklem tednu končano, vendar se je nabralo manj, kakor se je pričakovalo in bo letošnji pridelek verjetno polovico manjši kakor lanski; precej hmelja namreč sploh ni dozorelo ali pa je zaradi slabe kakovosti ostalo blago neobrano. Kakovost letošnjega pridelka je zelo različna in je zlasti v barvi brezhbno gladko zeleno blago zelo redko. — Kupčija je že v teku, zaenkrat seveda le za domačo pivovarsko industrijo, ker se še ne ve, kako bo z izvozom in tozadevno tudi cene še niso določene. Pri nakupu iz prve roke se plačuje za najboljše blago 28 do 35 K, to je po našem klirinškem tečaju 42—52 din za kg, in bo kmalu pokupljeno, ker ga ni dosti na razpolago. Slabše blago bi se seveda dobilo ceneje, vendar zaenkrat ni zanimanja in povpraševanja zanj.

Francija: Vkljub vojnemu opustošenju v Alzaciji le računajo s srednjedobro letino, četudi kakovost pridelka ne bo najboljša, ker nasadi niso bili v redu oskrbovani. Ker so ti okoliši priključeni Nemčiji, bodo tudi določene dopustne najvišje in najnižje cene. Glede ostalih francoskih hmeljskih okolišev pa ni nobenih poročil.

Poljska: V bivših poljskih okoliših, ki so pripadli Nemčiji, so hmeljski nasadi mnogo trpeli zaradi neugodnega vremena. Obiranje je precej zakasnelo in tudi kakovost pridelka nič kaj dobro ne obeta. Splošno se računa, da bo letošnji pridelek tod znašal kakih 3000 stotov. Kako bo z vnovčenjem, zaenkrat še ni znano, tem manj, ker je še lanskega pridelka ostalo polovico neprodanega. Pri tej negotovosti tudi obiranje letošnjega pridelka ne gre prav od rok in bo verjetno ostalo tudi precej neobranega.

Amerika: Po zadnjih poročilih bo znašal pridelek letos 178.990 stotov proti 178.620 stotov v lanskem letu in 181.570 stotov v povprečju zadnjih petih let.

Splošno: Iz ostalih okolišev raznih držav ni nobenih zanesljivih novejših poročil.

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

HMELJARSKA ZADRUGA z o. j.

Skladišče Žalec

nudi svojim članom po najugodnejših cenah prisnano prvovrstne Holderjeve škropilnice vseh vrst, traktorje za oranje in okopavanje, rasna sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev itd.